

עת"א 12366/10/20 - אשר ביטון נגד שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 12366-10-20 ביטון(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח'
תיק חיצוני:

בפני	כבוד הנשיא רון שפירא
עותר	אשר ביטון (אסיר)
נגד	
משיבים	1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים 2. מדינת ישראל

פסק דין

הרקע לעתירה וטענות הצדדים:

בפני עתירת אסיר שהגיש העותר בגין אי קבלת האפשרות לבצע שיחות טלפון ארוכות יותר למשפחתו. יצוין כי בתחילה מדובר היה במניעה גורפת של שיחות אך בהמשך הוחלט להתיר לעותר לשוחח טלפונית עם אמו במשך 7 דקות פעמיים בשבוע. לכן העתירה מתמקדת בסוגיית הזמן המוקצה לעותר לשיחות טלפון עם אמו ובסוגיית קבלת אפשרות לשוחח עם בני משפחתו הנוספים, ביניהם בת זוגתו ובנו.

העותר מרצה מאסר בן 6 שנים החל מיום 26.07.20 לאחר שהורשע בביצוע עבירות של הפרת צו של בית משפט שנועד להגן על אדם, הפרת הוראה חוקית, תקיפה כדי לגנוב, גניבה, כניסה למגורים/תפילה לבצע עבירה, התפרצות למגורים/תפילה לבצע עבירה, החזקת מכשירי פריצה וכן עבירות של גניבה והתפרצות למקום מגורים בכדי לבצע עבירה, זאת במסגרת מספר תיקים. מסווג לקטגוריה א' ומוגדר כטעון הגנה רמה ב' ובעל פרופיל אלמ"ב.

לטענת העותר, מדובר בהחלטה בלתי מידתית הפוגעת ביכולת העותר להיות בקשר עם משפחתו הקרובה. נטען כי לעותר אם בת כ-84 הסובלת מבעיות בריאות, בת זוג, בן וכן אחיות. נטען כי זמן השיחה אינו מאפשר לו לשמור על קשר מינימאלי עם אמו וכי ההגבלה החמורה שהוטלה עליו יצרה מצב שלפיו העותר אינו יכול לקיים קשר תקין עם משפחתו הקרובה במשך תקופה ארוכה. העותר עודכן על ידי נציגי שב"ס בדבר החשד נגדו ונגד אסירים נוספים כי הם מבצעים "עוקצים" (פעולות תרמית) של אזרחים באמצעות הטלפון בכלא. העותר מכחיש לחלוטין את המיוחס לו. נטען כי העותר כלל לא נחקר ביחס לעבירה כלשהי. נטען כי אין טענה שבני משפחתו של העותר קשורים לחשד האמור ולכן אין מחלוקת כי בין העותר למשפחתו לא התקיים כל קשר פלילי ולא התקיימו שיחות אסורות שמעלות חשד לפלילים. נטען כי מאחר שחלפו חודשים יש לשוב ולאשר לעותר לשוחח עם בני משפחתו. כן נטען כי החל מיום 11.09.20 הותרו

ביקורים של משפחת העותר ולכן אין כל היגיון במניעת שיחות טלפוניות של העותר עם משפחתו. נטען כי מדובר בפגיעה אנושה בזכויות יסוד של העותר לקשר משפחתי ולאור העובדה שבמשך חודשיים לא קיים קשר תקין עם משפחתו מדובר בהחלטה בלתי מידתית ובלתי סבירה.

המשיב טוען כי מדובר בהחלטה מנהלית סבירה שאינה מצדיקה כל התערבות שיפוטית. לטענת המשיב, בכל הנוגע לבקשת העותר למתן קשר טלפוני עם זוגתו, בנו ואחיותיו, העותר לא מיצה הליך מנהלי ולא הגיש בקשה מנהלית בנדון. לכן בעניין זה לא מיצה את האפשרויות העומדות בפניו בטרם פנייה לביהמ"ש ודין העתירה מחיקה על הסף. בכל הנוגע לטענות העותר בנוגע לתדירות ומשך זמני השיחות עם אמו טוען המשיב כי העותר הינו מנוע שיחות טלפון החל מיום 24.08.20 ובתאריך 17.09.20 החליט הגורם המוסמך על הארכת מניעת הטלפונים לעותר, למעט עם עורכי דינו וזאת עד לתאריך 22.12.20. עם זאת, בתאריך 29.09.20, לאור הבקשה שהגיש העותר לאישור שיחה לאמו פעמיים בשבוע, הוחלט להורות על מתן 2 שיחות טלפוניות שבועיות בנות 7 דקות כל אחת מהטל"צ באגף למספר הטלפון של אמו שאושר על ידי חטמ"ן. בכל הנוגע לתדירות ומשך זמני הטלפון מפנה המשיב להתייחסותם של גורמי המודיעין, ממנה עולה כי העותר מנוע טלפונים למעט עו"ד ואמו, נוכח חמ"ן בגין עבירות מרמה באמצעות הטל"צ בבית הסוהר. נטען כי בשל המסוכנות הנשקפת מהעותר, כפי שעולה מהחמ"ן שנצבר לחובתו, ולשם שמירה על שלום הציבור מפניו, הושתו על האסיר מגבלות בקשר הטלפוני לרבות הגבלת נמנעי ההתקשרות ומשך זמן השיחה.

לטענת המשיב, במסגרת עריכת איזונים בין הצורך לשמור על ביטחון ושלום הציבור, האסירים ואף שלומם וביטחונם של העותר, לבין חובת המשיב למזער את הפגיעה באסיר ולהיענות לצרכים ההומאניים, החליט הגורם המוסמך לאפשר לעותר קיום שיחות טלפון לאמו למשך 7 דקות פעמיים בשבוע. נטען כי ההודעה המתפרצת נגדה טוען העותר נועדה למנוע שימוש שלילי בטל"צ ובכלל זה התחזות לשם ביצוע עבירה, ומדובר בהודעה המושמעת כל 45 שניות לפרק זמן של 3 שניות בלבד. נטען כי ביהמ"ש העליון קבע כי הפגיעה של ההודעה המתפרצת היא מינורית ומידתית ואינה מצדיקה התערבות.

המשיב טוען כי לא ניתן לנתק בין הסיכון הנשקף מהמשיב להנעת פעילות עבריינית מתוך הכלא לבין קיום קשר טלפוני עם בני המשפחה, גם בהעדר מידע על מעורבות ישירה של בני המשפחה בפעילות זו, שכן הפיקוח על שיחה טלפונית הוא מוגבל. נטען גם כי הקשר הטלפוני של אסיר מהווה טובת הנאה הניתנת לשלילה ואופן מתן השיחה, אישור היעד לשיחה ומשך השיחה נקבעים על ידי המשיב ונתונים לשיקול דעתו כחלק מתפקידו ואחריותו לשמירה על האינטרס הציבורי בכל הנוגע לאסירים ועצורים המצויים במשמרתו, כמו גם הבטחת הסדר והמשמעת בבית הסוהר. נטען כי עמדתם של גורמי המודיעין בשב"ס מבססת את ההחלטה המנהלית להגביל את הקשר הטלפוני של העותר ולכן יש להורות על דחיית העתירה.

המשיב מציין עוד כי העותר מוחזק באגף למניעת פשיעה שמשמש להחזקת אסירים בעניינם נדרשת החזקה במשמרות בתנאים של מניעה כמו הגבלת טלפונים על בסיס נתונים רלוונטיים בדבר חילול פשיעה. נטען כי מדובר בתכנית פיילוט חדשה שלגביה נקבעו כללי הפעלה והנהלים הרגילים ופקודת הנציבות הרגילה אינה חלה עליהם. נטען כי בסעיף 5 לכללים קבועה השיטה שמעניקה סמכות לממ"ז להורות על החזקתו של אסיר באגף בו הוא מוחזק כיום, לרבות מניעת הטלפונים. נטען כי הפקודה הרלוונטית עברה עדכון בנוגע למדרג הסמכויות של הגורמים להורות על מניעה ככלל ולא

דווקא באגף זה כאשר יש סמכות להורות בהחלטות על מניעה של עד חצי שנה.

העותר טוען במענה לטענות המשיב כי כבר בשימוע שנערך לו לפני ההחלטה למנוע ממנו שיחות טלפוניות נשמעו טענותיו לגבי הכוונה למנוע ממנו שיחות והוא אמר שיש לו אם ויש לו בת זוג ובן שאינם מעורבים כלל בשום חשד שבגינו נמנעו ממנו שיחות הטלפון. לאחר שדברים אלו נשקלו והתקבלה ההחלטה הגיש העותר את העתירה. לכן אין מקום לטענה בדבר אי מיצוי הליכים ודחיה על הסף. כן נטען כי בתחילת חודש ספטמבר העותר הועבר לבית מעצר קישון והעביר על פי דרישה פרטים של אמו, של בנו ושל בת הזוג שלו לצורך בחינה ולאחר מכן קיבל תשובה שבקשתו נדחתה. לגופו של עניין טוען העותר כי על פי פקודה מספר 04.36.00 למפקד מחוז סמכות למנוע טלפונים לתקופה של 30 יום בלבד בכל פעם ובמצטבר לתקופה של עד 6 חודשים. על כן, נטען כי אין לו סמכות להורות על מניעת טלפונים לתקופה של 3 חודשים מראש. כן נטען כי ההחלטה למניעה גורפת של שיחות טלפון היא בלתי מידתית. נטען כי עצם קיומה של ההודעה המתפרצת שמזהירה את האדם שהתקשרו אליו כי השיחה היא משב"ס דווקא מוריד את הסיכון באופן משמעותי.

דין והכרעה:

לאחר שבחנתי את טענות הצדדים ועיינתי במסמכים שהוגשו לעיוני הגעתי למסקנה כי אין מקום להתערב בהחלטת המשיב לעניין השיחות הטלפוניות בין העותר ומשפחתו, שכן לא נפל בה פגם המצדיק התערבות.

בכל הנוגע לסעד הנוגע לבני המשפחה האחרים מלבד אמו של העותר - אין תיעוד בשב"ס לפניה של העותר בעניין זה ולכן מדובר באי מיצוי ההליך המנהלי בטרם פניה לבית המשפט. די בכך כדי להצדיק דחיה על הסף של העתירה. פניה מוקדמת לגורם המנהלי המוסמך בטרם פניה לבית המשפט אינה בגדר של תנאי טכני אלא דרישה מהותית בהליך המנהלי. ככל שלא נעשית פניה לגורם המנהלי, וממילא אין החלטה מנהלית בפניה, אין גם מקום לבחינה של ההתנהלות המנהלית ע"י בית המשפט.

עם זאת, אתייחס לגופן לכל טענות העותר. גם לעניין זה סבורני כי לא נפל פגם המצדיק התערבות בהחלטת המשיב.

כפי שטען המשיב, הקשר הטלפוני לאסיר מהווה טובת הנאה וניתן לשלול אותו אם תפקודו שלילי או שהוא מפר הוראות הפקודות או הכללים. ניתן אף למנוע לחלוטין קשר טלפוני מאסיר לאור מידע ביטחוני ומודיעיני. כמו כן, כפי שטען המשיב, העותר מוחזק באגף למניעת פשיעה באמצעות טלפון ולכן חלים הכללים להחזקת אסירים באגף למניעת פשיעה באמצעות טלפון, לפיהם ניתן למנוע קיום שיחות טלפון לכל יעד שהוא, למעט לעו"ד, עד שלושה חודשים וניתן להתיר מספר נמענים ויעדים מוגדרים עד שישה חודשים. העותר רשאי לפנות בהשגה על ההחלטה לשיבוצו באגף למניעת פשיעה באמצעות מנהל האגף וההשגה תיבחן על ידי מפקד המחוז. כמו כן, בהתאם להוראת השעה לפקודת הנציבות 04.36.00, ניתן למנוע קשר טלפוני מאסיר עד לתקופה מצטברת של שישה חודשים ואף עד שנה כאשר קיימות חוו"ד מודיעין וביטחון המנמקות את הצורך בהמשך מניעת הקשר הטלפוני.

על פי המידע שהוצג על ידי המשיב, כנגד העותר קיימות התראות על כוונות שליליות וקיים מידע לגבי ביצוע עבירות

מרמה באמצעות הטלפון הציבורי. על כן, סבורני כי לא ניתן לקבוע כי נפל פגם בהתנהלות המשיב או כי יש מקום להתערב בהחלטתו לעניין שיחות הטלפון שהתקבלה בעניינו של העותר. ההחלטה ניתנה במסגרת תפקידו של המשיב ואחריותו לשמירה על האינטרס הציבורי והסדר ועל בטחון הציבור, במטרה לאזן בין הצרכים ההומאניים של העותר ובין שלום הציבור, שלום אסירים אחרים ושלומם של העותר עצמו ולאור החשש כי העותר ינצל את שיחות הטלפון כדי לבצע עבירות מרמה.

אשר על כן, לאור המפורט לעיל, לא מצאתי מקום להתערב בהחלטת המשיב. העתירה נדחית. עם זאת ראוי שענינו של העותר יישקל שוב בתוך כ 45 ימים. אציין כי יש להביא בחשבון גם את העובדה שלעותר בת זוג ובן, על כל המשתמע מכך. ראוי שנתון זה יובא בחשבון בעת בחינה חוזרת של בקשת האסיר וינתן לו המשקל המתאים, בשים לב לעקרון טובת הילד והחשיבות של צמצום הנזק שממילא נגרם לבן מעצם היות אביו אסיר. מובן כי העותר יכול גם לפנות למשיב בבקשה לקבלת אפשרות לשיחות טלפוניות עם בת זוגו ובנו, לאור טענת המשיב כי לא הוגשה בקשה כזו מטעם העותר.

המזכירות תעביר עותק לב"כ הצדדים ולעותר באמצעות שב"ס.

ניתן היום, י"ז חשוון תשפ"א, 04
נובמבר 2020, בהעדר הצדדים.
רון שפירא, נשיא